

Nro. 24.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Indúlt Bétsből, Pénteken Martzius 24-dik napján,

1809-ik évf. 24-ik számban. University Library Cluj

B é c s .

Buzdulással olvassuk a' minden felől érkező tudósításokban azt a' vetelkedő hazafiuságot, mellyel a' felemelkedett lelkű Magyar Nemzetnek különbkülömb Nemesi Karjai a' benne helyezettett bizodalomnak megfelelni törekednek. Az Eszterházy's Grasalkovics Hertzegei, 's Batthyany és Zichi Gróf Familiáknak példaadások szerént közelébről Gr. Keglevicsné (az első Férje meghalálozása után özvegy-ségben élt Gr. Károlyné) Afiszony eö Nagysága is olyan ajánlást teve, kedves magzatjainak az ifiú Károlyi Grófoknak nevekben, hogy a' Palatinus eö Fő

A

Hertzege Hufzár Regementjéhez önnön költségen állit ki egy 5-dik Ofztályt. — Pesten pedig az egyesült három T. N. Vármegyék e' hónap' 6. dikán Közönséges Gyűlést tartván a' Personalis Insurrektzióra is meg tették az intézeteket. A' felkelt fegyvereseknek külömbkülömb Járásokban való megmustráltatások már elkezdődött, és az első Budán e' h. 13. dik és 14. dik napjain tartatott. Más Vármegyék is jól előre haladtak már ezen munkában, kivált azok, a' mellyek az Austriai és Cheh határokhoz közelébb fekszenek.

Az Udvari Német Ujságban is jöttek ki a' Nemes Magyar Nemzet hathatós törekedéséről igen szép jegyzések, ilyen kifejezésekkel: — “

„A' mit a' hűséges és nagy lelkű Magyarok az utóbbi Diéta alkalmatosságával leg szebb megegyezésel, önként, és megfzollittatás nélkül igertek, azt ök most — midőn a' közelgető veszedelem a' Császári tartományoknak minden lakosaikban, az ő boldog hazájok, szerentsés Constitutziójok, 's igazságos és jó Monárhájok eránt a' szeretet' tüzét, hozájok méltó, nemes, és ditsőséges módon gyulafztja és neveli, telyesítik. Nem tsak azt, a' mit ott meghatározván Ország-Gyűlési Tzikkelyekké tettek, viszik véghez, hathatósan, sebefséggel, és oly egygyefséggel, a' melly minden hazafinak szivét leg szebb reménséggel tölti-el: hanem ennekfelette oly mértékben szaporitják és nevelik oltalmazó kéfzületeiket, a' melly mértékben az a' reménség, hogy a' békeféség a' melly a' mi Felséges Császárunk' és Királyunk' törekedésének leg több czelja, enyészik. Mi azon szép tselekedetek közzül, a' mellyek a' jelen lévő veszedelmes napokban a' Magy. Hazafiság-

nak Historiájában fénylenek, némelyeket öfzfeszedegettünk, oly igyekezettel, hogy a' Jónak és Nagynak ezen czímgyűjteményeit ezen levelekben kihirdessük, 's kihirdetéseket folytassuk. —

„Ehez képest említjük leg előbb, hogy a' Nyitra Vármegyei Rendek Febr. 27. dikén a' magok közönséges Gyűlésekben (az ő számos és már akkor majd egészben organizáltatott insurrekciójokon 's az ezen vármegyére esett rendes katonai Rekrutákon kívül), egy szívvel lélekkel azt határozták, hogy egy 900 lovasokból álló Regimentet állítsanak ki, a' melly az ő Cs. K. Felsége helybehagyásával Nyitra Vármegye Regimentjének neveztesék, és hogy ezt Aprilis 10. dik napjáig minden készületeivel egyetemben tökéletes lábra állítsák. Ennekfelette a' seregek élelmére minden fizetés nélkül negyven hét ezer két száz tíz posoni mérő, külömbkülömb nemű, gabonát ajánlottak. —

„Hasonló hazafuságtól lelkesítettvé (és ki is ne volna, a' Hazájokra, Constitutziójokra, Öseikre, és Királyokra érdemes Magyarok között ettől ne lelkesítettve?) a' Bars Vármegyei Rendek, azt végezték Mártzius 3. dikán tartott Közönséges Gyűlésekben, hogy a' Regularius katona rekrutákon és a' tökéletes organizáltatáshoz közel lévő insurrekció kívül, még három száz egész készületű lovasokat állítsanak; és most előre, még t. i. több ajánlásokról való jelentések beérkezéne, tizenkét ezer kilentz száz hatvanhét posoni mérő külömbkülömb nemű gabonát adjanak a' Státus magazinába. —

„Ezen hazafui buzgósággal tétetett intézkedéseket és határozásokat szív béli örvendezéssel hallván ő Cs. K. Felsége, a' tisztelt két Vármegyékhez inté-

zett betses Viszszairása által méltoztatott a' maga megelégedését kinyilatkoztatni. — „Hasonló nagy lelküséget bizonyítottak Trentsin Vármegyének Rendjei is; ezek is 300 lovasoknak egész készülettel való kiállítása felől tettek ajánlást; 's ezt a' Varmegyét is bizonyosá tétette ő Cs. K. Felsége a' maga különös megelégedése felől.“ — (Folytatása következik).

A' Generalissimus Károly ő Fő Hertzegsége hadi úti készületei és bagázsiai a' múlt hétfün a' táborhoz útnak indittattak.

A' Bétsi fegyveres polgárok a' Reguláris seregeknek és a' Landwehrnek innen lett elmenetelektől fogva nem tsak Bétsben és ennek környékein, t. i. az úgy nevezett Török sántzon 's Bétsen alól lévő puskapor magazinumokban, tsak magokra tettek minden strázsai szolgálatot mind ez ideig: hanem a' szállítványok mellett is ők tették a' kísérői szolgálatot. Most már a' falusi Landwehrből 3 Batalionok rendeltettek. bé ide a' polgárság' könnyebbségére, a' mellyek ezzel tserélgetve teszik a' szolgálatot, 's e' mellett magokat mikor a' szolgálattól érkeznek, a' fegyverben gyakorolják.

Magyar Ország.

Debretzen Febr. 16-dikán. Tsekélyebb tollam, mint sem azon örvendetes imueplést, mely e' folyó hólnap 12.kén, vagy is Fels. Uralkodó Fejedelmünk Születése napján ezen népes Városban, végbe ment, le irhatnám! Ez, elsőbbis az Isteni tiszteleten kezdődvén, mellyet Fő T. d.ó Mólnár József Ur, N. váradi kis Prépost, kanonok, mint ezen Szabad Királyi Városnak buzgó, szerezett tisztelt

Plebánusfa Püspöki süveg alatt (sub Infula) folytatott; mely jeles, és az alkalmatofsághoz valóban illő, Isteni tisztelet annál nagyobb örömet, 's lelki épületet okozott a' számos jelen lévőkben, mentől, az efféléhez mind eddig, inkább szerentséje volt. Meg jelent az aitatofságra a' számtalan, és az uttzákotis bétöltő sokaság között, a' T. T. District. Tábla, és Senatus. A' Sz. Ambrus, és Agoston háládó Éneke, és Sz. Mise alatt a' B. Duca Rgtiéből való katonaság hat salvét adott. Zengett a' város az örvendező kiáltásokkal; és mindeneknek szivekben a' Fels. Urunk hosszú életéért hangoló buzgóságot, a' szeretetnek a' hiveséggel való érzékenyítő egyveledését, a' lelki Páfztornak, úgy másoknakis, öröm könyvei bizonyították. Az Isteni tisztelet vigzódásával a' Fő T.dó Prépost, és Plebánus Ur a' T. Distr. Táblát, N. Magistratusnak tagját, a' katonai Tiszti kart, és más Uraságokat, gazdag ebédrel tisztelte meg; mely alkalmatofszággal, Fels. Urunk, 's Áfzfzonyunk hosszú életekért, sok élyen kiáltások hangoztatták, e' bőven gazdálkodó Urnak hajlékát: a' ki egyfersmind Fels. Fejedelméhez vonzó hiveségének felebaráti szeretetének, és a' szegény sorson felettébb szánakodó érzékeny lelkének más nemes jeleitis tapasztaltatta; midőn azon kívül, hogy a' parádirozó katonasággal bővkezüségét éreztette; a' Városon tanáltató szegényeket; és e' mellett a' Catholicum, és Reformatum Ispitállakban lévő nyomorultakotis nem akarta azon fényes napnek öröméből kizárni, a' kiknek személyenként egy egy font húsról való pénzt osztatott. Ezen érzékeny, és követésre méltó intézetektől lelkesítettvén a' Helybéli kegyes oskolák szerzetének érde-

mes Előjárója, a' ki, ugyan a' napon illette maga születésétis, e' rövid, de magában sokat foglaló sorokkal kívánt, jó Királyához vonzó szeretetéből, 's buzgóságából, több-több fényt húzni azon napnak egére:

oMnes, Francisci Natali plaudite
Fratres!

Omnes, Francisci Natali plaudite Cives!

Est Pater, est Dominus, Tutor et Ipse boni
Civis! Ama Patrem, Dominum venerare, Bonorum;
Tutorem precibus, reque juvare stude.

Praepositus celebrat Molnár Josephus: in armis

Stat miles, Pubes multiplicatque preces
Sub Sacro scopi reboant, et gaudia pandunt

FRANCISCUS VIVAT! quilibet istud ait.

FRANCISCUS VIVAT! Patriae Pater, ut fuit huc-
dum,

Sit: meritis, annis Dives, sic Astra petat.
Regis Francisci Natalem sic Debrecini

Plebs, Miles, Mólnár, Ipse Senatus agit.

Szombathelyről, Böjt-más Havának 6. dik napján: Mit eszközölhet jó Hazafiakban a' Felséghez való tántoríthatatlan hűség, és az Hazának igaz szeretete, példás remekjét adják közöttünk a' jelenvaló környüállásokban Mélt. Szent Györgyi Horváth osztatlan négy egy Testvér Atyafiak, Eö Nagyságok, kik a' nélkül, hogy kettejek, ugymint Báró Horváth Antal Ur, kereftes Vitéz és Oberster Ur, Horváth Jósef Kapitány Ur a' Cs. Kir. Hadi Erőnél, Horváth Kristóff Ur pedig

N. Vass Vármegye felkelő Nemés Lovas Serege mellett, Királyok' és Hazájok' védelmére személyesen is kikelnék: Hazafiui Indulatjokból M. Cs. Kir. Kamarás és Kerületbéli Tábla-Biró, János Ur Testvérjekkel egygyütt ugyan azon felkelő Nemes Sereghez önnön magok költségén meg szerzett Lovakkal, és Ruházatokkal, egyetemben ötven Lovast állítanak ki leginkább térs Józsaigaikon lévő szép Ifjuság közül, kiket is hogy annyival inkább buzdítsanak a' fegyverfogáshoz, egyéb nevezetes ajánlásokon kívül jeles pénzbeli adományokkal, és a' Lovaknak által engedésével serkengetnek.

Veszprémből. Martius 7-dikén vala Megyénk olly szerentsés, hogy Jósef Kir. Fő Herceget köz Gyülésében szemlélhette és öröm könyvek között Igazi és réa született Nádor Ispányát közelebről esmérhette. Ugyan is ez az első Magyar, reggel 8 orakor az egész Magistratus és főbb Assessorok által, fő Méltóságú fő Ispányunk Zichy Ferentz ő Excellentiaja vezérlése alatt a' már álló Gyülésbe leendő meg jelenésre kérettetvén és sok éljen kiáltások között meg jelenvén, az idegeneknek összejöveteleik alkalmatóságával szokásban lévő köszönéseket, ceremoniakat nem tette, se a' Státusoktól teendő idvezléseket és el fogadásokat, mint nem idegen hanem kebelünkbeli és hozzánk is tartozó, nem engedte.

Előadta azok helyett Fels. Királyunknak Irásban is meg küldött izenetét, mellyben a' Monarchiat, a' Hazát és a' Constitutiót minden bekecsés iparkodásai között is veszedelemben lenni jelentette, és illy véletlen és hallasztást nem szenvedhető környüllállások között az Ország Gyülés által meg

határozott Statutionak és Insurrectinak siettetését; az előre el nem látott de mulhatatlanul szükséges Lovasok, önként tsupa Király és Haza szere-
tetből való, szaporittatását és élelmi segedelmeket kérte.

Tapasztalni lehetett ezen Gyűlésben a' jó Fejedelem, mit nem várhat szerettetett Nepétől, a' jó Vezér mit nem tehet szerettetésével, Izép modjával, és maga példájával. Ugyan is ezen megye már a' múlt napokban Nagy. Melt. fő Ispányunk ő Excja jelenléte és szorgalmatosága alatt a' Mustra ki rendelt napját 13 nappal elébre tévén, tsak nem egészzen készen vagyon Nemes Seregével; ez és mindeneknek reménségek felett szaporodott ugyan: mindazáltal jó Királyunk Izenetét mai napon halván meg nagyobb tüzzel szaporodik és a' Katonák is nagyobb örömmel állittatnák: Továbbá a' Lovasok szaporittására F. Iséges Urunknak, Fő Méltóságú Fő Ispány Ur két Testvérével egy Divisiót, a' Pápai Ugodi Devecseri Tatai és Gecztesi Uradalom is egy Divisiót, Megyénkfia fő Méltóságú Püspök ő Excelentiája, a' Fő Tiszt. Kaptalan, Fő Tiszt. Nedeczky kanonok Ur Zirczi Prior, és többek anyi Lovasokat, Lovakat élelmekkel együtt ígértek, hogy tsak ezekkel már három Regimentek ötödik Divisiojokat ki potoltatni reményljük. Illy áldozatokat bizonyára több Vármegyebeli Méltóságok, kisebb és nagyobb tehetségű Hazafiák is fognak tenni. Sőt a' Felsőnek, önön magunk javára 's munkalodására czélozó Izenetére 's Levelére a' mi Megyénk köz Gyűlesünkől azt is ajánlotta, hogyha még több áldozatokra is vagyon szüksége, Gyűlést tartván határozza meg az

Ország rendjeivel, és senki se vérit se vagyonját a' köz jóért nem fogja sajnálni.

Végre a' mi a' Kir. Fő Hertzeg Nádor Ispányunk szép serkentő beszédét illeti: oly hathatosak voltak azok a' mi sziveinkben, hogy egyet se láthattam, a' ki deakul tudott, az elsőtől fogva utolsóig, a' kinek ízemét könyvek né borították volna; és örök emlékezetül Nádor Ispány ő Herczegségétől el kérni, a' Protscollumba bé iratni és — Magyarra is le fordittatni végeztetett. Ugyan ezen Felséges Vezér melly hathatós volt szavával, oly fogatatosá lett példájával. Ugyan is mint első Magyar és Vezér a' közönség előtt fogadván, hogy ő Herczegsége kéfz léfzen, ha a' szükség ugy hozza magával leg először vérit a' Magyar Hazáért ki ontani, oly el tökelletséget szerzett az egész Nemes-ségben, hogy nem tsak az Ifjak hanem még a' sánták és korok is: menjünk együtt a' Felség, a' Haza és a' Constitutio' vedelmére! kiáltották. Ezzel vége lévén a' Gyűlésnek Nádor Ispányunk ő Herczegsége az egész Gyűleستől szállására hisertetvén, onnét sok öröm kiáltások és számtalan késérok között Fehér vár felé el utatott.

éljen a' FeLség, Virágozzoz a' Haza

éljen szerettünk Nádor Ispányunk

éljen Fő Ispányunk

adjon az öröktöl mind örökke eLő Isten közönséges és Szent Bekefzéget.

Nagy Britannia.

Itt következik most bővebben az az Angliai Nyilatkoztatás, 'melly a' közelébbi Magyar Kurir 348-dik levelén tsak igen summásan fordútt

elő, a' melly t. i. a' Frantziá és Orosz Birodalmak által, Erfurtból tétetett Békességajánlást illeti: —

„Azoknak a' nyilatkoztatásoknak, mellyek ő Nagy Britanniai Felsőének az Orosz és Frantzia Ország'öfzekek által tétettek, semmi békeféges alkudozás nem lehetett a' következés-k; és mivelhogy az azok által okoztatott Levelezés már elvégződött: köteleléseének lenni esméi ő Felsőge ezen környülállást közonségessé tétetni. —

„Azon izempillantatban, mikor már leg kisebb kételkedés sem lehet az eránt, hogy a' megbékélés tellyes lehetetienség légyen, az a' környülállás, hogy az alkudozások még tartani látszanak, tsak az elienségnek lehetne hasznára. Ez, útát módót szolgáltatna Frantzia országnak arra, hogy azoknak tántskozásaik között, a' kik magokat olyan czéllal egygyesítették, hogy az ő elnyomattatásokon iparkodó szándéknak ellene álljanak, a' gyanakodás és irigykedés által hasonlást gerjeztessen fel; annyival is inkább, hogy, ha azon nemzetek között, a' mellyek ma a' Frantzia Szövettség tyrannusfága a' att kinlódnak, avagy azok között, a' kik Frantzia Ország ellen valamelly bizontalan és ingadozó függetlenséget tartanak, egy vagy kettő olyan találtatna, a' ki a' tovább is folytatandó munkátlanságnak elkerülhetetlen következése, az ő nyilvánóságos elveszések, vagy pedig az ő megtartatásokra intéztető és nem minden veszedelmek nélkül való próbatétel között való választásban ingadozna: az az őket megtsaló reménység. hogy Nagy Britannia és Frantzia ország között ezen alkudozásoknak még békefége lehet a' következése, valamelyiknek ezen nemzetek közzül felette veszedelmes lehetne. Az az eránt való sikertelen

remenség, hogy a' közönséges tsendesség helyre fog állani, ezen nemzeteket a' magok készületeikben meggátolhatná, vagy pedig az a' félelem, hogy talán ilyenképpen magokra fognak hagyattatni, az ő eltökelttségeket meggyengíthetné. —

„Ő Királyi Felsége tellyes meggyöződésfel van az eránt, hogy a' Frantzia Országlofzéknek czélzása az Erfurtból tett békefséges ajánláfsal éppen e' lett volna. Ugy itél ő Királyi Felsége, hogy azon szempillantatban, midőn egy felől a' hadakazásnak folytatása, más felől a' hadakozásból a' békefségre való általlépés között való választás, oly resultatumoktól volna felüggesztetve, a' mellyek éppen oly nagyok és fontosok, mint kimenetelekre nézve rettegtetők, önnön maga eránt való tartozó kötelelsége légyen ő Felségének az, hogy a' kételkedésnek leg kifsebb szikráját is kioltsa az eránt, hogy az ellenség intezetei is czélozásai miben álljanak. —

„Ő Királyi Felsége helyyet sem akart elméjében adni annak a' gondolatnak, hogy ő Orofz Császári Felsége magát azon Hatalmafságtól, a' mellyel szereztséltenségből Szövetségre talált vala lépni, minden feltételek nélkül oly módon felüggeszfe, hogy azt a' törvénytelen elfogalást (Usurpatiot), mellyet ezen Hatalmafság a' Spanyol Monarchiával elkövetett, közönséges módon elő segítse, és azt a' just, mellyet a' Frantzia Uralkodó törvénytelenül magának vett, arra, hogy Uralkodó Felségeket békeség idején letegyén, és fogságra vigyén, 's a' magajarmát független nemzeteknek nyakokba véfse, forma szerént helybe hagyja, és elő segítse.

„Ezen okra nézve (t. i. hogy ő Britanniai Felsége mind ezeket fel sem tette) történt volt az,

hogy azt a' békeféges projektomot, melly abban állott, hogy magát Szövettségeseivel egygyütt, az uti pofsidet is, melly felett már ennek előtte olly sok értekezések folytak vala, vagy pedig akár melly egyéb az igazsággal, egyenlőséggel, és betsüllettel megegyező feltétel alatt, békeféges alkudozásakra ajánlja; és ezt a' szinlelt egyenefséget 's mérseklettséget: igazi egyenefséggel és mérseklettséggel költönözze vizfsza ő Királyi Felsége. —

„Kinyilatkoztatta Király ő F.ge, hogy Szövettségeseivel egy társaságban kézf leszen illy tulajdonságú alkudozásokba botsátkozni, melyhez képest azonnal tudósította is Szövettségeseit a' felől, hogy mi némü békeféges projektomok terjesztődtek volna ő Felségének eleibe. Minthogy azonközben ő F.ge még ekkor semmi némü forma szerént való kötés által öfzsze nem volt Spanyol országgal szövetkezve; kötelefségének lenni esmérte az előbbeni feltételekhez ezt is hozzá tenni, hogy azok az ajánlások, mellyeket ő F.ge az egész világ előtt tett a' Spanyol nemzetnek, ő Felségére nézve éppen oly kotelezők és szentek volnának mint akár melly forma szerént való Szövetségek, melyre nézve azt kívánja ő F.ge, hogy az a' Spanyol Országlófszék, a' melly mostanában VII-dik Károly' Király nevében folytatja az Ország' dolgait, részt vehessen ezen alkudozásokból.

„Azon válfazában, mellyet ő Felségének ezen nyilatkoztatására adott a' Frantzia Országléfszék, már még tsak azt a' gyáva mesterséggel való élést is félre tenni láttatott, a' melyhez eddig szokott volt folyamadni ezen Országlófszék: és végezetre, minnekutánna t. i. a' kéntelenség' gyözedelmeskedett,

még csak a' közönséges diplomatikai kimélléssel való elést is félre tévén, egész világosága szerént kiműtatta igazságtalanságát és fzemtelenségét. Az egész Spanyol nemzetet Spanyol Rebelliseknek nevezetével illette válfzfzában, 's azon projektomot, hogy a' Spanyol Országlószék Valamelly alkudozásban részt vehessen, mint meg nem engedtetethő és gyalázatos dolgot, vízfza vetette. Bámulással és fádalommal vett ugyan ezen alkalmatofsággal ő Felsége az Orosz Császártól is egy Válfzft, melly az abban elő forduló hangra és kifejezésekre nézve ugyan nem illy botrankoztató, hanem a' dolognak vagy foglalatjának minémtségére nézve, hasonló értémű volt. A' Spanyol népnek a' maga törvényes Fejedelme 's hazája függetlensége megtartatására czelző törekedéseit, az Orosz Császár is Insurektzió-nak nevezi, és sanktzióálja ilyen módon azt a' törvénytelen vízfzfaelést, melynek nem találtatik példája a' Historia Kronikáiban. —

„A' Király tellyefséggel semmit nem késedelmezett volna valamelly alkudazásba botsátkozni, a' melly fundamentomos reménséget mutatott volna az igazsággal és az ő Fge betsületével való fennállhatásra. Síve szerént fajlalta, hogy az előre való értekezések oly módon szakadtak félbe, a' melly Európának szenvedéseit még nehezebbekké tefzi: de sem önnön betsülete sem a' Britannus nemzet nagy lelküése meg nem engedik azt ő Felségének, hogy egy vitéz és hűségés nemzetet, a' melly mind azért tsatázik a' mi tsak az embernek betses lehet, és a' melynek ő Felsége, az egész világ előtt esméretes igaz ügyét meghatározott módon felvette, valamelly

alkudozás' kedviért segédelem nélkül elhagyjon. Költ a' Királyi patotában, Decz. 15-dikén 1808-ban "

Londonból Februarius 2-dik napján irták, hogy mostanában egy minden eddig valóknal nagyobb expeditzió készül az elevezéshez Spanyol ország felé. A' számát az éhez tartozó fegyveres seregnek 50 vagy 60 ezer emberekre teszik. A' lovaiság' szállítására, mint a' melly igen fontos környülállásnak lenni találtatott a' mult esztendőök béli Spanyol országi expeditziókban, különös épületű ujj módi lapofs hajókat találtak fel. — Ezen kívül még valamelly más különös czélra 60 kisded hadi hajók kézzittetnek az elevezéshez.

Azon veszteségeknek laistroma, mellyet az Anglus seregek Spanyol országban szedvedtek, a' Parlamentom éleibe fognak terjesztetni, 's közönségesen kihirdettetni.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Frantzia Birodalom.

Páris Martzius 7-dikén. A' Sakfzoniai Király seregei két Lógerbe szállanak, Pirnánál és Chemnitznél. — Napoleon Császár mostanában a' Honorius nevű külső városban lévő Eliseum nevű kastélyban lakik, a' honnét Mártz. 5-dikén a' Thuillériába ment misehalgtás és a' Követeknek való audientziaadás végett.

Elegyes Jegyzések.

Esmérni kell az ellenség fegyvereit, a' ki nem tsak fegyverrel, hanem pennával is viaskodik, melynek az a' következése szokott lenni, hogy azokat a' kik őtet nem esméri megtsalja, azoktól pedig a'

kiktől megesmértetik levevettetik. A' Bétsi Udvari Ujságban már néhány versben fordúltak elő a' Frantzia ellenséges íróknak e' féle alacsony meste- kedéseik, azért, hogy esmérje a' Publicum az ilyen fegyvereket is, 's tudhassa méltó meg- etéssel olvasni. — Mi némű gyávaság az a' féle, a' miről közeli- lebről is emlékeztünk, hogy t. i. Béts városainak kapui előtt a' farkasok embereket ettak volna meg az idén és hogy az a' Bétsi Landwehr, a' mülly a' fegyverfor- gatashoz úgy nem ért, hogy az a' tudósító, a' ki a' Párisi Journál nevű ujsághoz a' dolgot írta, annak exercirozását valvonogatás nélkül nem nézhette, a' Marengói és Ulmai vitézekkel készül szembe szálla- ni. Bizonyosan nem tetzenek az ellenséges íróknak ezek a' készületek, külömben nem boszfsza kodnának érettek illy nagyon. — Most ismét fordul egy pár ilyen igazi Frantzia mív a' Bétsi Ujságban elő, két Párisi Ujságokból, e' képpen: —

A' Párisi Journálból Mártz. 7-diken, 1809-ben: —
 „Frankofurtum, Mártz. 2-dikén. A' Prágai Uj-
 „ság is már most, mint a' Bétsi és Posoni, trom-
 „bitálni kezdette a' hadakozást, hogy azon gyen-
 „ge lelkekben, a' kik a' háboruban az Aüstriai
 „Monarchiának tsak vészedelmét szemlélik, bator-
 „ságot és bizodalmat gerjeszsen. Mint ezek fa-
 „lemelkedve képzelik, a' Cseh nemesség a' polgár-
 „sággal és parasztsággal egyetemben elegendők ar-
 „ra, hogy minden Frantzia seregeknek ellene áll-
 „janak; és hogy ezen babonamesternek egy igéző
 „tsapására minden gyáva fálusi nemes legény egy
 „meggyözhetetlen Rolándá változik által.“

A' Journal de l'Empiréből Mártz. 8-dikán 1809-ben:

„Egy magános tudósításnak summázata, a' melly
 „Triestben Febr. 20-dikán irattatott: Némelyek
 „a' mi utzatapodó fiataljaink között, olyan kevé-
 „lyek azért, hogy formaruhát viselhetnek, hogy
 „már éppen olyan hangon beszélnek a' hadako-
 „zásról, mint három hónapok előtt a' nádméz és
 „gyapott árráról beszéltek. Az én kitsiny ö-
 „tsém tegnap nevetvén ezt a' bolondságot, e'kép-
 „pen szollott: Szegény gyermekek, ha a' hada-
 „kozás egyfzer elkezdődik, mint el fognak ezek
 „tsak a' meszfzerül hallott elsőágyúfzóra is, fzaladni,
 „és pamut-zsákjaik megé bűni!“ — (A' Bétsi
 Udvari Ujságnak írója még tsak egy fzó megjegy-
 zésre sem méltóztatja ezen gyáváságokat. De mi-
 tsoda jegyzéseket érdemelhetnének is ezek?).

T u d ó s í t á s .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

T. N. Torontal vármegyében a' Gr. Buttler
 János Uradalmához tartozó Bardany mező városá-
 ban, esztendőnként két versbéli országos vásárok
 fognak emnekutánna, ugyan annyi előre való harm-
 vásárokkal egyetemben, ugymint előfzör Május 16-
 dikán Sz. Nepomuk János napján, másodfzor Sep-
 tember 16-dikán Sz. Ludmilla napján, továbbá min-
 den héten való, egy-egy napi, ugymint pentéki vá-
 sárokkal egyetemben, tartatni. A' vásárookra oda
 hajtandó marhák (barom) izámára izabad legelőt
 (pascuumot) enged a' Földes Uraság.

P. D.